

13 SETEMBRO DO 2007 - NÚMERO 687

rdl

REVISTA
**DAS
LETRAS**

Manuel Forcadela

Manuel Forcadela (Tomiño, 1959) é un dos representantes máis prolíficos e versátiles da chamada xeración dos oitenta, á que el lle achegou unha actualización dos parámetros clásicos cun ton decadente e existencial. Autor de poemarios como *Ferida acústica en Río* (1981), *O Regreso das ninfas* (1985) ou *Refutación da musa* (2002), Forcadela acometeu tamén unha longa traxectoria de narrador que o levaron a tocar todos xéneros, en especial a novela negra con *Barato, barato* (1991) ou *Fóra de xogo* (1993). O ensaio literario –estudou a Fole, Pondal, Blanco Amor e máis recentemente a Ramón Piñeiro e Cunqueiro– fundiuse nos últimos anos co vídeo, outra das súas faces creativas, e como froito xurdiu o documental sobre María Mariño *A flor das raparigas en sombra*. Agora, presenta en Revista das Letras un monográfico híbrido, composto polas imaxes do seu videopoema *Adeus Literatura* –que pode pedirse no seu formato de dvd ao endrezo caixab@telefonica.net– e o longo poema *Voyage au bout de la nuit/The long and winding road*, texto en alenxandrinos que culmina en boa medida o que foron os seus principios estéticos nos seus xa trinta anos de escrita e desbordante pulsión literaria.

Manuel Forcadela

Voyage au

bout de la nuit

/The long and

winding road

*No outono de 1970 aconteceu algo
que mudou por completo a miña vida,
un suceso que aínda agora,
trinta e cinco anos despois,
non dei asimilado:
os Beatles
separáronse.
E, como deixou escrito Otero,
contando o acontecido
cento dous anos atrás:
"O mundo da miña mocidade caeu co estrondo das froitas maduras
no pomar".*

*Adios, ríos; adios, fontes
Rosalía de Castro*

As frautas dun idilio, as cabras dun pastor.

Adeus, paixón vehemente da miña mocidade,
Oh río tropical de matos e espesuras
Que xorden impregnadas de palabras,
Sublime compañeira das horas do verán,
Ti, dama que ficou, na épica das horas,
Á espera de que un vento de novo me levase,
Propicias as xornadas, á patria de regreso,
Penélope e Ulises, Xenebra e Lanzarote.

Adeus, bebida doce, alcólica visión
De mundos sulagados, de montes posuídos
Por lavas e por lumes, por tropas á conquista
De torres e cidades.

Eu son o que noutroa, ao son de fruta aguda,
Serenou modulou bucólicas cancións.
Despois deixou a patria, sumido na cobiza
De longos horizontes,
E foi polos camiños do imperio dilatando
Xornadas dunha heroica mocidade,
E así chegou un día aos límites de Troia,
Acaso tres mil anos despois de que os aqueos
O fado coñecesen e o gume das espadas.

As dádivas de Grecia fixéronme feliz
E souben que eran eses os camiños
Que había percorrer nos tempos en que, logo,
Despois de que a viaxe rendese cos seus froitos
Tributo a aquela patria orixinaria,
Volvese ao meu país, tentando prodigar
Nos cantos que facía o voo daqueles fumes.

¡Adeus Literatura, meu prístino país
De torres silandeiras e muros derrubados!

Deixei de crer en ti. Xa nada nos reúne.
Non somos máis que antigos amantes separados
Por lúas de paixón, por meses de distancia,
E teño que deixarte, partir para outros mares,
De pé sobre as madeiras dun vello pailebote,
Sumido no meu pranto de bébedo e suicida,
A oír o acordeón funesto da nostalgia.

Adeus, maldita dama, infiel e mentireira,
Deitada sobre os lenzos de seda do casino
Á espera do tafur, do conde, do malandro,
Solemne prostituta, fantasma da linguaxe.

Adeus vello navío, veleiro en que embarquei
Á busca doutras illas e mares e linguaxes,
Soberbio capitán, tamén pirata ás veces,
Soñando achar a lúa deitada sobre as augas,

E así, Literatura, entrei de cheo en ti,
Sen darme nin sequera un tempo para abrir
Os ollos e atender á lúa que chegaba,
Celeste sobre un manto de tebras e distancia.

Pois novo celebrei, febril Literatura,
O culto que che renden, insomnes, os poetas,
Deitados nos seus pozos de néboa e de soidade,
Silente atrás de ti, dos soños na distancia,
Batendo contra as pedras o barco na arribada,
Na sombra do teu manto dispuxen o meu corpo
E fun como esas aves que acenden no horizonte
A liña dunha néboa lixeira que se abate
No corpo do solpor, na fronte de xaneiro,
As tardes en que dura moi pouco a claridade.

Sen ollos para a luz, centrei toda mirada
Nas gándaras de lama, nos bosques buliciosos,
Soñando achar a veta dun branco mineral,
A prata que refulxe, tinxida de incerteza,
Nos labios con que falas, na boca con que clamas
Tristísima no fondo das torres do deserto,
Escura e solitaria, viúva, abandonada,
Despoxo dunha vida disposta contra a luz,
Cadáver que rebentan os corvos e as pregarias.

Non sei de ónde brotas nin cándoo fuches nada,
Se formas parte certa da música ou de min,
Ou dás contra os valados do outono unha función
De longas ladaíñas, de súpetos rosarios,
Ou levas entre as hedras a forza dunha voz
Sutil como un aroma, lixeira como a sombra.

O certo é que ese xeito que tes de procurar
O rumbo silencioso das voces, das palabras,
Entrou moi fondo en min e souben conservalo,
No medio dunha música de cinza,
No fondo dun faiado de borrallas,
Oh príncipe infeliz no pazo solitario,
Vagando entre os resquicios de insólitos banquetes,
Gritando a sinfonía dos anxos contra a caixa
Aberta dos pianos, oh duque das ruínas,
Insólito almirante das flotas afundidas,
Cabaleiro vencido na incerta cruzada das algas...

Por iso, oh funeral, oh trágica entre as artes,
Farteime da brebaxe que ofreces aos caídos,
Dos tristes bebedizos que dás pra celebrar
O voo das túas noites de imaxes e sombras.

E así, Literatura, país do meu ensoño,
A patria que non tiveron, nación que nunca foi,
Delirio e simulacro, e fábula e ficción,
Ti estabas impregnada da mesma servidume
Dos libres cabalos trotando no alto dos montes,
Dispostos contra a terra por mor da gravidade,
Mais sempre co degaro do voo, da elevación.

Por iso entre Galiza e ti, Literatura,
Prendeuse esa faísca de lúas e licor
Que viña polas noites prender na miña casa,
Nos cuartos en que absorto soñaba con chegar
Un día até os faiados de arcóns e de paquetes
Gardados por alguén que os trouxo de ultramar
Nun mes que se perdeu nas décadas antigas.

Alí depararían os anos esquecidos
Un brillo de regreso a aquel que se deitase
No leito de lenzos de liño unha tarde a soñar
Epístolas abertas que foran consumidas
Por ollos de espanto,
Por dores sen cura.

Pois todo nos levaba acaso sen querermos,
Sumidos na cobiza das longas despedidas,
A abrir esas cartas, oír esas voces,
Fechadas nun retrato que foran consumindo
As chuvias e o lume de fríos invernos.
As voces que proviñan do fondo do faiado,
As voces que se foran fartando de vivir,
Aqueles que escoitáramos na luz da mocidade,
Aqueles que era obriga agora rescatar
Por medio dos teus filtros, e así darlles xustiza,
Pois moitas feneceran sen ter ningún alivio
E nosa era a canción que aínda prodigaban
Con labios fenecidos, selados con borralla,
No fondo dun armario con centos de meses
E miles de semanas.

Por iso prometemos cantar esa balada,
Tanxer de novo a corda
Da lira que xacía durmida xunta á porta
E así recuperar, con dúbidas e esforzo,
A sombra que fulxía, o sol anoitecido.

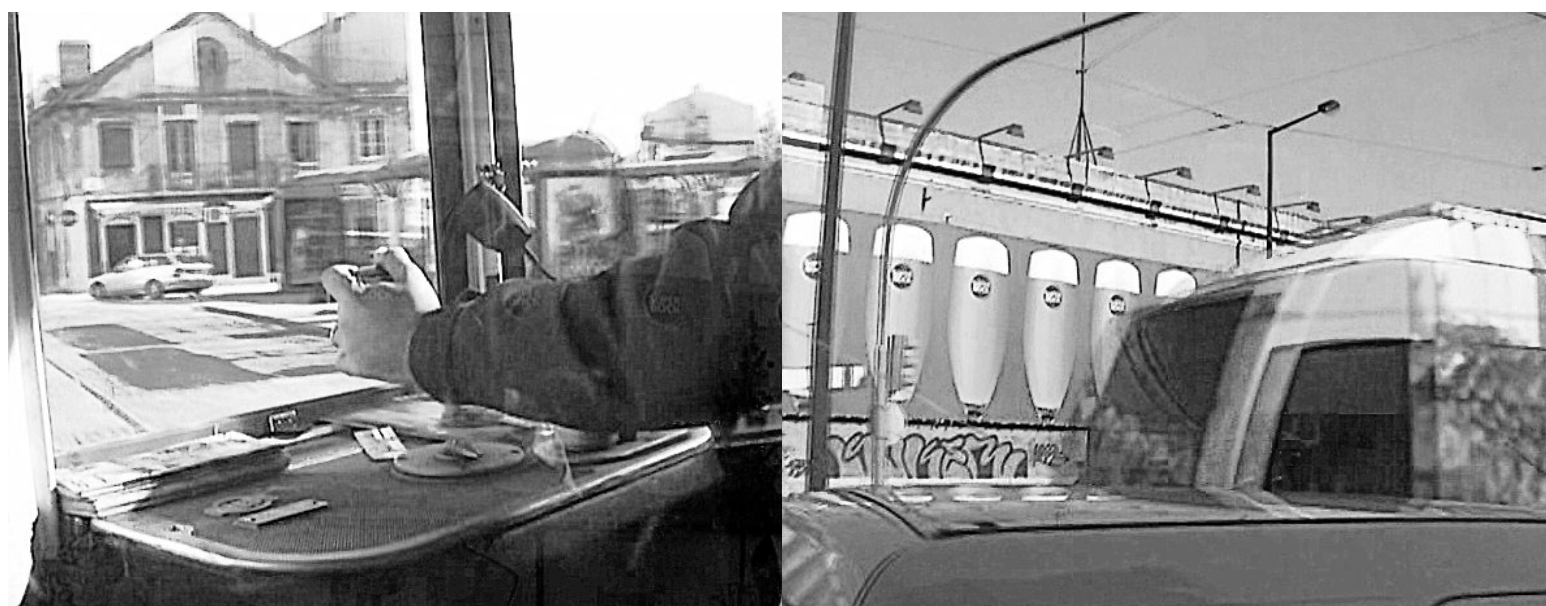
Adeus, maldita e triste, nupcial e namorada.
Adeus demente lira, bucólico piano,
Insomne violín, soberbio clarinete,

Que outros che compoñan a música que tocas!

Que novas melodías acerten a ingresar
No longo repertorio que podes proferir
No fío dun delirio, sen túnicas na voz,
Espida como os anxos e as árbores de outubro.

Adeus, maldita dama, adeus vello navío,
Adeus, bebida doce, oh trágica e febril.
Despídense de ti os tristes cabaleiros
Que foran ás montañas a soñar,
O louco anacoreta, o cervo fuxidío,
A lánguida folerpa de neve a procurar
O leito do teu chan, a sede do teu río.
Despídense os barqueiros, as mozas que fiaban
Un vello novelo de cantos sen fin.
Despídense as estrelas, as lúas que vertían
Solemnes un fluxo de cinza no mar.
Despídense os obreiros, tamén as cupletistas,
As brancas raparigas camiño do solpor,
Infel e mentireira, fantasma da linguaxe.

Despídense os camiños e as árbores de outubro,
Os buques afundidos, as praias sen acceso,
As néboas derrubando alpaca enferruxada
Nun fondo de lagoas con vidos e salgueiros.
Despídense tamén as rúas que habitei,
As casas que me deron quentura e acubillo,
As camas en que fomos deitando os nosos corpos
En tardes e noites e albas e días,
Felices de vivir, tamén atristurados,
De tanta que era a chuvia, de tanta que era a chuvia.

Despídense as palabras que eu tiña engalanadas
En vellos cadernos, en libros e libretas,
Palabras que fulxían, que daban no seu brillo
Un eco de distancias que nunca se andarían,
Porque ese era o meu pacto co tempo e os espazos.
Palabras como uvas, ben brancas e ben tintas,
Rotundas e redondas, gozosas de premer,
Dozura e humidade das bocas e dos labios.

Despídense de ti os pobres, os inermes,
Os cálidos, os fríos, os lánguidos, os claros,
Aqueles, en resumo, que estaban na túa porta
Á espera de que un vento sutil lles revelase
As fotos que durmían no escuro das gabetas,
Os álbums gastados por longas claridades,
Pois triste é o cantar que temos que entoar,
Por moito que o cantemos, por moito que o cante-
mos.

Adeus, por sempre, adeus. Esquécete de min.
Non veñas, non procures, non tentes achegarte,
Non fagas por toparme, oh líbrame de ti.
De pouca utilidade a mente pode serche
Daquel que se aventura por frautas e por flores
No insólito debuxo da música e os tintes.

Adeus literatura, adeus miña paixón,
Eu son o fracasado, aquel que derrotaron
Os mares das semanas e os ventos da linguaxe,

O náufrago feliz,
O inculto namorado.

Coordinación: A.R. López, Montse Dopico e S. Noia. Deseño: Signum.

